

Київський університет імені Бориса Грінченка

Інститут мистецтв

Кафедра інструментально-виконавської майстерності

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

« 08 » _____ 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Музичний інструмент

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво» (фортепіано)

Освітнього рівня: другого магістерського

Освітньо-професійної програми

025.00.01 Музичне мистецтво

Спеціалізації: викладання музичного інструмента

Київ – 2020

Розробники:

Куришев Євген Володимирович, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності, **Ляшенко Ольга Дмитрівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри інструментально-виконавської майстерності.

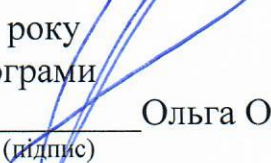
Викладачі:

Черказова Є.І., професор кафедри інструментально-виконавської майстерності, канд. мистецтвознавства *Беренбейн І.С.*, канд. пед. наук *Куришев Є.В.*, канд. пед. наук *Ляшенко О.Д.*, *Мирончук Б.Б.*, доценти кафедри інструментально-виконавської майстерності; *Гаркуша Л.І.*, *Туценко М.М.*, *Цимбал С.В.*, ст. викладачі кафедри інструментально-виконавської майстерності; *Бутенко Т.М.*, *Гумінюк С.П.*, *Єремеев Б.М.*, *Задорожна В.М.*, *Мітін Є.В.*, викладачі кафедри інструментально-виконавської майстерності.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри інструментально-виконавської майстерності
Протокол № 10 від «27» листопада 2020 року

Т. в. о. завідувача кафедри Анастасія РОМАНЕНКО
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 025.00.01 «Музичне мистецтво»

« » _____ 2020 року
Гарант освітньо-професійної програми
(керівник проєктної групи) Ольга ОЛЕКСЮК
(підпис)

Робочу програму перевірено
« » _____ 2020 р.
Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи Алла ТАРАННИК
(підпис)

Пролонговано:

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) , « » 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) , « » 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) , « » 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПІБ)

На 20__/20__ н.р. _____ (_____) , « » 20__ р., протокол № ____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
«Музичний інструмент»	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	6/180
Курс	6
Семестр	11
Кількість змістових модулів з розподілом	1
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні (лабораторні)	20
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	6
Форма семестрового контролю	екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

В основу програми покладена концепція, що спирається на свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної та музичної педагогіки; доцільність практичного використання шедеврів світового музичного мистецтва різних епох, творів видатних композиторів-класиків, сучасних авторів та яскравих зразків української фортепіанної музики; використання традицій фортепіанної школи та новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій, манер виконавської техніки.

Індивідуальний навчальний план / програма студента з фортепіано планується таким чином, щоб забезпечувати опанування основних музичних форм та жанрів творів, до складу яких за академічними вимогами входять технічні п'єси, твори великої форми, поліфонія, різнохарактерні малі та концертні форми.

Мета навчального курсу «Музичний інструмент (фортепіано)» – підготувати компетентного конкурентоспроможного фахівця, здатного самостійно й ефективно здійснювати свою професійну діяльність.

Завдання курсу полягає в тому, щоб у процесі проходження курсу «Музичний інструмент (фортепіано)» магістрант опанував загальні та фахові компетентності.

Програмні компетентності		
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	<i>Світоглядна:</i> збереження національних духовних традицій. Розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства. Загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів. Наявність ціннісноорієнтаційної позиції. Розуміння сутності і соціальної значущості майбутньої професії.
	ЗК 3	<i>Інформатична:</i> здатність до ефективного використання хмарних технологій у соціальній та професійній діяльності. Здатність до самостійного пошуку та

		обробки інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань.
	ЗК 6	<i>Самоосвітня:</i> здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку. Спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію. Прагнення до особистісно професійного лідерства та успіху.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 2	<i>Художньо-естетична:</i> сформованість художньоестетичних, мистецтвознавчих та культурологічних знань. Здатність аналізувати, оцінювати й інтерпретувати культурні явища різних епох, мистецькі твори різних стилів, жанрів і форм, уміння висловлювати й аргументувати власні оцінні судження і позиції.
	ФК 3	<i>Психолого-педагогічна:</i> володіння базовими знаннями з педагогіки і психології вищої школи та вміння їх реалізувати у навчальній і професійній діяльності. Розуміння й дотримання у практичній діяльності основних завдань і принципів музичної педагогіки. Готовність виконувати функції викладача вищого навчального закладу.
	ФК 4	<i>Методична:</i> володіння методикою викладання музичних дисциплін у вищій школі. Знання специфіки та методів навчання студентів музично-педагогічної спеціальності. Розуміння змісту та принципів укладання навчальних і робочих програм з фахових дисциплін. Знання програмових вимог з методики музичної освіти для студентів вищих навчальних закладів та володіння методикою викладання цієї дисципліни у вищій школі.

	ФК 6	<i>Інструментально-педагогічна:</i> здатність застосовувати інструментально-виконавські уміння у навчальній, педагогічній та концертно-виконавській діяльності; створювати власну оригінальну концепцію виконавської інтерпретації творів композиторів різних стилістичних епох та національних шкіл. Знання теорії та історії інструментально-виконавського мистецтва, інструментально-педагогічного репертуару та володіння методами роботи над творами різної форми, жанру, стилю. Здатність до ансамблевої, концертмейстерської та оркестрової гри. Володіння методами навчання гри на музичному інструменті, прийомами підготовки до публічного концертного виступу та методикою викладання музичного інструмента у вищій школі (для спеціалізації «Викладання музичного інструмента»).
--	------	--

Програмні результати навчання	
ПРН 2	Уміння аналізувати й інтерпретувати соціальні та культурномистецькі явища і процеси, аргументувати власні оцінні судження.
ПРН 5	Готовність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
ПРН 6	Емоційна стабільність, толерантність.
ПРН 13	Володіння методикою викладання музичних дисциплін у вищій школі (відповідно до обраної спеціалізації). Здатність добирати ефективні й педагогічно доцільні форми та методи роботи із студентами.

ПРН 17	Готовність до публічної музично-творчої діяльності. Спроможність виконати сольну концертну програму з фаху (вокалу/ музичного інструменту/ диригування) відповідно до обраної спеціалізації
ПРН 18	Здатність до самореалізації та розкриття особистісного творчого потенціалу, професійного лідерства та успіху, самоосвіти і самовдосконалення.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- художньо-виконавську культуру роботи над музичним твором;
- музично-теоретичний тезаурус;
- основні методики подолання виконавських проблем, підготовки до концертного виступу;
- власні індивідуальні недоліки та шляхи їх усунення;
- культурні явища різних епох, мистецькі твори різних стилів, жанрів і форм;

вміти:

- професійно володіти музичними творами та відтворювати авторський текст із технічною досконалістю;
- самостійно працювати з авторським текстом; розуміти змістовий контекст твору;
- робити порівняльний аналіз інтерпретації;
- проявляти здатність до ансамблевої гри;
- здійснювати концертно-виконавську діяльність (читати нотний текст з листа, ескізно охоплювати музичні твори та практично відтворювати їх на фортепіано) і брати участь у різних концертних заходах.

3. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

№ з/п	Назви змістових модулів, тем	Разом	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна робота
			Аудиторні					
			Лекції	Лабораторні	Індивідуальні	Модульний контроль	Семестровий контроль	
Змістовий модуль 1. Концертний виступ у системі виконавської практики								
1.1	Етапи підготовки студента-магістранта до концертного виступу	13		10				3
1.2	Концертний виступ та його педагогічний і концептуально-виконавський аналіз	13		10				3
	Підготовка та проходження контрольних заходів (модульний контроль)	4				4		
	Підготовка та проходження контрольних заходів (семестровий контроль)	30					30	
	Разом за семестр і за навчальним планом	60		20		4	30	6

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Концертний виступ у системі виконавської практики

Тема 1.1. Етапи підготовки студента-магістранта до концертного виступу (10 годин)

Підготовка концертної програми до виконавського втілення в умовах публічного концертного виступу. Психологічна підготовка до виступу та

якість виконавського відтворення програми на репетиційному занятті. Проблемні ситуації та моделювання умов публічного виступу в класі та у концертному залі. Коефіцієнт реалізації виконавських можливостей та його застосування у процесі підготовки до концертного виступу. Звукозапис у ході виконавської підготовки до концертної діяльності. Формування артистизму у передконцертний період (на репетиційних заняттях).

Ключові слова: психологічна підготовка до виступу; репетиційне заняття; коефіцієнт реалізації виконавських можливостей.

Основна література: 1.1; 1.4; 1.5.

Додаткова література: 2.5; 2.6; 2.10; 2.13; 2.21; 2.23; 2.24.

Тема 1.2. Концертний виступ та його педагогічний і концептуально-виконавський аналіз (10 годин)

Виконавська діяльність педагога-піаніста. Основні форми концертно-виконавської діяльності майбутнього викладача класу фортепіано. Поєднання концертно-виконавської та музично-просвітницької діяльності. Підготовка до виступу у лекції-концерті, музичній бесіді, концерті з педагогічними анотаціями, концерті філармонічного типу, академічному концерті. Виконавський аналіз поліфонічного твору, твору великої форми, п'єс. Осмислення виконавських можливостей магістранта та реалізація їх в процесі інтерпретації музичних творів різних форм та стилів. Аналіз умов концертного виступу. Педагогічний та виконавський аналіз концертного виконання.

Ключові слова: форми виконавської діяльності; концертний виступ; педагогічний та виконавський аналіз.

Основна література: 1.2; 1.3; 1.4;

Додаткова література: 2.5; 2.6; 2.2; 2.18; 2.23; 2.24.

5. Контроль навчальних досягнень

5.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лабораторних занять	1	20	20
Робота на лабораторному занятті	10	20	200
Модульне контрольне прослуховування	25	1	25
Самостійна робота (виконання домашнього завдання)	5	6	30
Разом			275
Максимальна кількість балів: 275			
Розрахунок коефіцієнта: 2,75			

5.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

№ п/п	Зміст завдання	К-сть годин	Література	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль 1. Концертний виступ у системі виконавської практики					
1.	Тема 1.1 Вивчення запропонованого музичного твору	1 год.	Нотний текст	Індивідуальне заняття	5 б.
2.	Тема 1.1. Відтворення художнього образу фортепіанного твору у власній інтерпретації	1 год.	Нотний текст	Індивідуальне заняття	5 б.
3.	Тема 1.1. Відтворення вивчених художніх інтерпретацій музичних творів в різних слухацьких аудиторіях	1 год.	Нотний текст	Індивідуальне заняття	5 б.

4.	Тема 1.2. Online-виконання музичних творів	1 год.	Нотний текст	Індивідуальне заняття	5 б.
5.	Тема 1.2. Потактові розгорнуті письмові/усні коментарі до раніше зробленого власного запису музичних творів	1 год.	Нотний текст	Індивідуальне заняття	5 б.
6.	Тема 1.2. Аналіз відео-запису виконаних студентом музичних творів	1 год.	Нотний текст	Індивідуальне заняття	5 б.
	Разом за семестр	6 год.			30 б.

5.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Пробний виступ є формою модульного контролю, він проводиться в передконцертній обстановці. Передбачено також відеозапис пробного виступу із обов'язковим відгуком викладача та самоаналізом, самооцінкою й самокоригуванням студентом своїх музично-виконавських дій.

№	Модульний контроль	Критерії оцінювання		Бали
1.	Самоаналіз	виконавські уміння	1	5
		артистизм	1	
		стилістична достовірність інтерпретації	1	
		культура сценічної поведінки	1	
		художньо-естетична цінність репертуару	1	
2.	Пробний виступ	технічно-образна складність програми, відповідність виконавським можливостям		20

5.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

В 11 семестрі основною формою контролю є екзамен. Програма екзамену складається з творів, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, які повинні максимально відображати рівень виконавських

навичок та вмінь студента, а також рівень його загальної музичної культури.

Програма екзамену повинна включати:

- поліфонічний твір;
- твір великої форми (соната, варіації, рондо, фантазія);
- дві концертні віртуозні п'єси (балада, ноктюрн, скерцо та ін.);
- твір українського композитора (фортепіанну мініатюру).

Програмні твори мають продемонструвати різні аспекти підготовки майбутнього викладача класу фортепіано.

В умовах дистанційного навчання пропонується наступні варіанти програми:

- на вибір: або поліфонія, або велика форма;
- якщо виконується лише перша частина сонати, тоді треба зіграти дві п'єси; якщо ж соната виконується повністю, тоді грати потрібно одну п'єсу.

Відеозаписи завантажуються у папку на Google-disk, до якої надається доступ викладачам та студентам-магістрантам. Вони мають проводитися без вимикання та зупинки відеокамери, з початку до кінця виконання твору, без зупинок під час виконання і монтажу. На відео повинно бути чітко видно ігровий апарат виконавця, інструмент та його самого.

Зразки програм екзамену з музичного інструменту (фортепіано)

1. Й.-С. Бах. Прелюдія та fuga № 6, d moll, «Добре темперований клавір», ч. 1.
2. Л. Бетховен. Соната № 27, e moll.
3. Ф. Шопен. Ноктюрн № 5, Fis Dur.
4. М. Лисенко. Полонез № 1.

1. Й.-С. Бах. Партита № 6, е moll (окремі частини).
2. Ф. Шуберт. Соната А Dur.
3. О. Скрейбін. Прелюд еs moll.
4. М. Степаненко. «Дитячий альбом» (Весняночка, Український танець).

5.5. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками. Студент демонструє емоційний відгук на музику, сценічну свободу, виконує в характері, відчувається розуміння форми та цілісності музичних творів.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень умінь та навичок в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок. Студент втілює драматургію музичних творів, розуміння виразності музичної мови.
C	75-81 балів	Добре – загалом добрий рівень умінь та навичок із незначною кількістю помилок. Студент доносить зміст твору, але не вистачає якісного звуковидобування, фразування, вистроєності динамічного плану тощо.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень умінь та навичок із значною кількістю недоліків, проте достатній для подальшого навчання або професійної діяльності. Студент демонструє маловиражені технічні, артистичні можливості, невпевненість

		у своїх діях.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень умінь та навичок. Студент зіштовхується із технічними зривами, погано інтонує, застосовує брудну педалізацію.
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень умінь та навичок з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень умінь та навичок, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

6. Навчально-методична карта дисципліни

«Музичний інструмент (фортепіано)»

Разом: 60 годин, лабораторних годин – 20, самостійна робота – 6, семестровий контроль – 30 годин, модульний контроль – 4 години.

	І семестр	
Модулі	Змістовий модуль 1	
Назва модуля	Концертний виступ у системі виконавської практики	
К-сть балів за модуль	275 балів	
Заняття	1 – 10	11–20
Теми занять та кількість балів	Етапи підготовки студента-магістранта до концертного виступу	Концертний виступ та його педагогічний і концептуально-виконавський аналіз
Відвідування	1*10=10 б.	1*10=10 б.
Робота під час занять	10*10=100 б.	10*10=100 б.
Самостійна робота	5*3=15 б.	5*3=15 б.

Модульне контрольне прослуховування	1*25=25 б.
Рейтинговий бал	Всього без урахування коефіцієнту – 275 балів
Підсумковий контроль	екзамен
Коефіцієнт	2,75

7. ОРІЄНТОВНИЙ РЕПЕРТУАР

Поліфонія

Бах Й.-С.	ДТК. Т. I та Т. II. Прелюдії та фуги Французькі сюїти Англійські сюїти Партіти
Гендель Г.	Чаконна Фа мажор Прелюдія Соль мажор
Глінка М.	Фуга Ля мінор Фуга До мажор
Кабалевський Д.	Прелюдії та фуги
Регер М.	Фугета тв. 17
Скорик М.	Прелюдії та фуги Соль мажор, Мі мінор, Ля мажор
Хіндеміт П.	Фуга Фа мажор
Шостакович Д.	Прелюдії та фуги Ре мажор, До мажор, Ля мажор
Шумейко В.	Прелюдія та фуга Соль мажор
Щедрін Р.	Прелюдія та фуга Ля мінор

Велика форма

Бетховен Л.	Сонати (за вибором) Рондо До-мажор Концерти для фортепіано з оркестром
Гайдн Й.	Сонати (за вибором)
Гендель Г.	Соната-фантазія

Глінка М.

Гріг Е.

Кабалевський Д.

Моцарт В.

Прокоф'єв С.

Скарлатті Д.

Степаненко М.

Шуберт Ф.

Хачатурян А.

До мажор

Варіації на тему романса

О. Аляб'єва «Соловейко»

Соната Мі мінор

Соната № 3

Сонати (за вибором),

Концерти для фортепіано

з оркестром

Пасторальна сонатина

До мажор.

Сонати (за вибором)

Соната-балада Мі мажор

Сонати Ля мінор,

Ля мажор

Сонатина До мажор

Гґеси

Аренський А.

Бабаджанян А.

Бетховен Л.

Гершвін Дж.

Глінка М.

Дремлюга М.

Лисенко М.

Ліст Ф.

Мендельсон Ф.

Прокоф'єв С.

Равель М .

Рахманінов С.

Сен-Санс К.

Степовий М.

Чайковський П.

Шопен Ф.

Арабеска. Незабудка

Елегія Соль мінор

Контрданси. Екосези

Прелюдії (за вибором)

Баркарола

Прелюд Фа дієз мажор

Експромт

Втіхи №4, 5

Ноктюрни Мі мажор,

Ля мажор

Забутий вальс. Експромт.

Пісні без слів

(за вибором)

Миттєвості тв. 22

Сарказми тв. 17

Павана

Елегія. Прелюдії

(за вибором)

Етюд-картини

(за вибором)

Карнавал тварин

Маленька поема

Прелюд

Пори року (за вибором)

Ноктюрни. Вальси

Полонези (за вибором)

Шостакович Д.	Прелюдії (за вибором)
Штогаренко А.	Етюди-картини (за вибором)
Шуберт Ф.	Музичні моменти
Шуман Р.	Фантастичні п'єси Новелета Фа мажор
Щедрін Р.	Тройка
Якушенко І.	Джазовий альбом (за вибором)

НОТНИЙ МАТЕРІАЛ

1. Барвінський В. Сонати. – К., 1990. – 64 с.
2. Барвінський В. Твори для фортепіано. Упорядник С. С. Павлишин. – К., 1988. – 158 с.
3. Бах Й. С. Добре темперований клавир. 48 прелюдій та фуг. Том I. Редакція Б. Муджелліні. – К., 1973. – 125 с. Т. II – К., 1994. – 134 с.
4. Бах Й. С. Двоголосні інвенції. – К., 2004. – 31 с.
5. Бах Й. С. Маленькі прелюдії та фуги. – К., 1993. – 48 с.
6. Бетховен Л. Вибрані фортепіанні твори. – К., 1975. – 68 с.
7. Бетховен Л. П'єси для фортепіано. – К., 1993. – 79 с.
8. Бетховен Л. 32 сонати для фортепіано. Т. I. – Москва, 1989. – 303 с. Т. II. – 1991. – 344 с.
9. Бортиянский Д. Сонаты. – Ленинград, 1989. – 27 с.
10. Виборні етюди російських композиторів. – К., 1987. – 134 с.
11. Гаврилин В. П'єси для фортепіано. Т. I. – Москва, 1996. – 44 с.
12. Гайдн Й. Сонаты для фортепіано. – Москва, 2008. – 164 с.
13. Гедике А. Двенадцать мелодических этюдов. – Москва, 1999. – 45 с.
14. Глинка М. Пьесы. – Ростов – на – Дону, 1998. – 72 с.
15. Гречанинов А. Детский альбом. Бусинки. – Москва, 1988. – 31 с.
16. Григ Э. Лирические пьесы. – Москва, 2006. – 202 с.
17. Гріг Е. Поетичні картинки для фортепіано. – К., 1967. – 18 с.
18. Кабалевский Д. Фортепианная музыка для детей и юношества. – Москва, 1974. – 28 с.
19. Клементі М. Сонатини. – К., 1993. – 23 с.
20. Косенко В. 24 дитячі п'єси для фортепіано. Редакція М. Б. Степаненка. – К., 1994. – 62 с.
21. Левченко Л. Музичне джерельце. Збірка музичних творів. Випуски 1, 2, 3, 4. – Харків, 2004 р.
22. Лешгорн А. Этюды, соч. 65. – Москва, 2005. – 31 с.
23. Мошковский М. 15 Virtuozных этюдов, соч. 72. – Москва, 1994. – 23 с.

24. Моцарт В. Избранные сонаты. Редакция К. Мартинсена, В. Вайсмана. – Ростов – на – Дону 1998. – 133 с.
25. Моцарт В. Три сонати для фортепіано. – К., 1993. – 32 с.
26. Популярні твори для фортепіано. Вип. 3. Укладач Б.Р. Верещагін. – К., 1977. – 39 с.
27. П'єси та ансамблі для фортепіано. Упорядник Ю.В. Доля. – К., 2005. – 31 с.
28. Сонатини для фортепіано. Для середніх класів ДМШ. Упорядкування Ю.В. Долі. – К., 2008. – 29 с.
29. Українська фортепіанна музика. Педагогічний репертуар для дітей та юнацтва. Навчальний посібник. Упорядники О.С. Завадська, О.С. Казачук. – К., 2006. – 162 с.
30. Фортепіано 5 клас. Перша частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 111 с.
31. Фортепіано 5 клас. Друга частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 103 с.
32. Фортепіано 6 клас. Перша частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1988. – 103 с.
33. Фортепіано 6 клас. Друга частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1988. – 95 с.
34. Фортепіано 7 клас. Перша частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1989. – 119 с.
35. Фортепіано 7 клас. Друга частина. Учбовий репертуар для дитячих музичних шкіл. Упорядник Б.О. Милич. – К., 1982. – 112 с.
36. Чайковський П. Дитячий альбом, тв. 39. – К., 1995. – 40 с.
37. Чайковский П. Времена года. – Москва. 1998. – 56 с.
38. Шопен Ф. Сім прелюдій. Для фортепіано. – К., 2003. – 8 с.
39. Шуман Р. Альбом для юнацтва. Редакция О.Б. Гольденвейзера. – К., 1993. – 36 с.
40. Щуровський Ю.С. Вибрані твори для фортепіано. – К., 1987. – 79 с.
41. Щуровський Ю.С. Калейдоскоп. Дитячі п'єси для фортепіано. – К., 1982. – 39 с.

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна (базова) література:

- 1.1. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано / Александр Дмитриевич Алексеев. – М.: Музыка, 1978. – 287 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв – 2 екз.)
- 1.2. Алексеев А. Д. Творчество музыканта-исполнителя / Александр Дмитриевич Алексеев. – М.: Музыка, 1991. – 102 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв – 2 екз.)
- 1.3. Баренбойм Л. А. Путь к музыцированию. 2-е изд. / Лев Аронович Баренбойм. – Л.: Сов. композитор, 1973. – 270 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв – 1 екз.)
- 1.4. Голубовская Н. И. Искусство педализации. – Л.: Сов. композитор, 1985. – 96 с. *Електронний ресурс. Режим доступу:* <http://elib.kubg.edu.ua/4872/>.
- 1.5. Курышев Е. В. Исполнительская практика как форма профессиональной подготовки учителя музыки / Евгений Владимирович Курышев. – К.: КГПИ, 1989. – 75 с. (В бібліотеці Інституту мистецтв – 1 екз.).

Додаткова література

- 2.1. Арчажникова Л. Г. Профессия – учитель музыки / Л. Г. Арчажникова. – М.: Музыка, 1994. – 111 с.
- 2.2. Гат Й. Техника фортепианной игры / Йозеф Гат. – М. – Будапешт, 1967. – 244 с.
- 2.3. Либерман Е. Я. Работа над фортепианной техникой. – М.: Искусство, 1985. – 144 с. *Електронний ресурс. Режим доступу:* <http://elib.kubg.edu.ua/4871/>.
- 2.4. Маккиннон Л. Игра наизусть / Л. Маккиннон. – Л.: Музыка, 1967. – 143 с.
- 2.5. Максимов О. Б. Виховання піаністів за методикою В. Барвінського / О. Б. Максимов. – Донецьк: Вид. ДДК, 2007. – 127 с.
- 2.6. Мартинсен К. А. Индивидуальная фортепианная техника (на основе звукотворческой воли) \ Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Г. М. Когана. – М.: Музыка. 1966. – 217 с.
- 2.7. Мартинсен К. А. Методика индивидуального преподавания игры на фортепиано / Карл Адольф Мартинсен; [пер. с нем. В. Л. Михелис]; ред. Л. И. Ройзмана. – М.: Музыка, 1977. – 127 с.

- 2.8. Падалка Г. М. Педагогіка мистецтва. Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін./ Галина Микитівна Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
- 2.9. Рейковский Я. Экспериментальная психология эмоций / Я. Рейковский; [пер. с польск., вступ. ст. В. Н. Вилюнаса]. – М.: Прогресс, 1979. – 391 с.
- 2.10. Савшинский С. И. Пианист и его работа / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 185 с.
- 2.11. Савшинский С. И. Работа пианиста над музыкальным произведением / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 187 с.
- 2.12. Савшинский С. И. Работа пианиста над техникой / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Музыка, 1964. – 106 с.
- 2.13. Савшинский С. И. Режим и гигиена работы пианиста / Самарий Ильич Савшинский. – Л.: Сов. Композитор, 1963. – 119 с.
- 2.14. Юник Д. Г. Виконавська надійність музикантів: зміст, структура і методика формування : монографія / Дмитро Григорович Юник. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 340 с.